

[Ministeren for handel, industri og søfart.]

Aksel Møller meget taknemlig, om han engang i en af de talrige debatter, vi åbentbart såvel på torsdage som på andre ugedage stedse skal have om de pengepolitiske problemer, ville give os beviser for, at hans inflationspåstand er rigtig. Jeg har gang på gang i de debatter, vi har haft om det, fra denne talerstol direkte stillet det ærede medlem hr. Aksel Møller det spørgsmål, hvordan det kan være, at renten i dette land ikke falder, at kurserne ikke ryger i vejret, hvis vi lå i den pengepolitiske situation, hvori det ærede medlem påstår vi ligger; men ingen olding har endnu nogensinde i noget land i denne verden oplevet en inflation, uden at pengene blev billigere, uden at renten er faldet. Det ærede medlem påstår gang på gang, at vi i dette land sidder midt i en alvorlig inflation, uden at man mærker den mindste reaktion på renten. Lad mig minde om det 100 mill. kr.s lange lån, som finansministeren for nylig har udbudt til en kurs af 97 med en rente af 4 pct.; det er i dag noteret til 95³/₄. Hvis der var nogen sandhed, blot en delvis sandhed i det ærede medlem hr. Aksel Møllers påstand om inflation, ville disse kurser være ganske anderledes; så ville den effektive rente på obligationer i løbende serier udvikle sig helt anderledes, end den faktisk har gjort. Jeg tror, man roligt kan fastslå, at vi har ingen inflation.

Det ærede medlem hr. Aksel Møller benyttede i sin tale det udtryk, at vi skulle skabe et levende og ekspansivt økonomisk samfund. Hvis vi førte den pengepolitik, som det ærede medlem og hans parti så forfærdelig gerne vil overbevise os om at man skal føre, bliver det en deflatorisk pengepolitik. Efter de opgørelser, vi kan gøre os over hele den hidtidige pengepolitiske udvikling, derunder importen, må vi i 1950 regne med at opleve en stramning i likviditeten. Det ærede medlem hr. Aksel Møller har ikke på noget tidspunkt modbevist disse beregninger, har såvidt mig bekendt ikke gjort noget forsøg derpå. Hvis man derudover optog de lange lån, som de konservative vil presse regeringen til at optage, kan der ikke være nogen som helst tvivl om, at vi vil komme ud i en udpræget deflatorisk situation med alle de virkninger, den har, og en deflatorisk politik fører så ganske bestemt ikke til et levende og ekspansivt økonomisk samfund, men til det stik modsatte; den fører til et stagnerende og indskrumpende økonomisk samfund; den medfører arbejdsløshed, produktionsnedgang, kriser i en lang række erhverv; ikke

mindst håndværkere og handlende vil komme til at mærke denne krise; krak vil gribe om sig samtidig med den voksende arbejdsløshed og den faldende købeevne.

Jeg kommer her ind på den lille beregning, jeg tidligere har haft lejlighed til at referere for det ærede medlem hr. Aksel Møller under udvalgsbehandlingen, og som jeg ikke vil forholde de øvrige medlemmer af det høje ting. Det ærede medlem hr. Aksel Møller lægger megen vægt på, at det underskud på betalingsbalancen, han principielt ønsker afskaffet ad pengepolitisk vej, ikke blot er det underskud, vi har, når vi ser bort fra Marshallimporten, men hele vort underskud, et underskud, der for 1950 må opgøres til 700 eller 800 mill. kr. — jeg tror, det ærede medlem hr. Aksel Møller selv nævnte dette tal. Hvis man skal fjerne et sådant importunderskud ad pengepolitisk vej, betyder det, at vi skal indskrænke kreditterne her i landet så meget, at efterspørgslen efter udenlandske varer falder så kraftigt, at vi derved sparer 700—800 mill. kr. i import. Her må vi imidlertid vende tilbage til det ræsonnement, det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen brugte i sit indlæg før. I dette ræsonnement gjorde det ærede medlem netop opmærksom på, at hvis man enten ad pengepolitisk eller ad finanspolitisk vej trækker et beløb ud af omsætningen, ud af forbruget, er det kun en mindre del af dette beløb, man sparer på importen. Hver gang vi ved den konservative kreditindskrænkning trækker 1 kr. ud af omsætningen, er det måske kun 25 øre, vi sparer på importen; de 75 øre vil blive nedgang i dansk produktion. Med andre ord, hvis dette ræsonnement er rigtigt — og jeg vil tro, det er omtrent rigtigt, men det kan altid kun blive en skønssag —, vil vi, hvis vi sætter os det mål gennem den konservative pengepolitik at spare 700—800 mill. kr. i import, blive tvunget til at foretage en sænkning af købekraften med det firedobbelte. Det vil sige, at det ærede medlem hr. Aksel Møller skal indskrænke kreditterne så kraftigt, at han får en nedgang i den almindelige vareefterspørgsel på omkring 3 milliarder kr., det firedobbelte af 700—800 mill. kr. Disse 3 milliarder kr. vil repræsenteres sådan noget som 15 pct. af vort nationalprodukt. Det vil med andre ord sige, at for ad pengepolitisk vej at nå det mål, det ærede medlem har sat sig, skal han nedbringe produktion og beskæftigelse med sådan noget som 15 pct. Jeg synes, det er ganske oplysende for alvor at tænke konsekvenserne af den konservative pengepolitik igennem.